

Warszawa, dn. 12.06.2020

Szanowny Pan Prezes
Jacek Kurski
Telewizja Polska S. A.
ul. Jana Pawła Woronicza 17
00-999 Warszawa

Szanowny Panie,

Zwracamy się z prośbą, aby organizowana przez Telewizję Polską debata kandydatów na urząd Prezydenta planowana na 17 czerwca 2020, była dostępna dla osób głuchych i słabosłyszących za pośrednictwem napisów na żywo oraz tłumaczenia na polski język migowy.

Uprzejmie prosimy, aby tłumaczenie na język migowy oraz napisy zostały zrealizowane zgodnie z obowiązującymi na świecie standardami. Dzięki temu, uda się uniknąć sytuacji, która miała miejsce przy poprzedniej debacie, w trakcie której, telewizja zapewniła pozory dostępności. Jakość dostarczanych usług, w tym rozmiar tłumacza i sposób pracy tłumaczy w teamie, przesądza o możliwości z nich skorzystania przez niesłyszących wyborców. Błędne pojęcie dostępności pojawia się notorycznie, mimo wielokrotnych próśb i apeli ze strony środowiska osób niesłyszących.

TŁUMACZENIE W TEAMIE

Standardem w pracy tłumacza symultanicznego jest praca w teamie. Te same zasady odnoszą się do tłumaczy języka migowego. Aby utrzymać wysoki poziom tłumaczenia tłumacze powinni się zmieniać co 15 - 20 minut. Dłuższe tłumaczenie, bez przerwy jest bardzo obciążające dla tłumacza i powoduje pogorszenie przekazu, a często czyni go niezrozumiałym dla odbiorcy. Niezwykle istotne jest, by tłumacze zatrudnieni do tłumaczenia debaty, mieli doświadczenie i praktykę w tego rodzaju tłumaczeniach.

ROZMIAR TŁUMACZA

Zgodnie z wytycznymi opublikowanymi przez Instytut Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego na podstawie badań naukowych, postać tłumacza kadrowana od pasa w górę powinna być nie mniejsza niż $\frac{1}{8}$ wielkości ekranu. Umożliwia to wygodny odbiór przez osoby głuche. W przypadku, gdy tłumacz jest mniejszy odbiór treści jest bardzo utrudniony, a dla osób starszych i słabowidzących praktycznie niemożliwy, przez co debata

jest dla nich niedostępna. Poniższe, wybrane zdjęcia obrazują sytuację, w której głusi odbiorcy próbują uczestniczyć w debacie publicznej z 6 maja. To realny problem wielu obywateli Polski, którzy, na równych prawach zapewnionych przez konstytucję, chcą brać czynny udział w życiu politycznym.

NAPISY NA ŻYWO

Jednocześnie należy pamiętać, że tłumaczenie na polski język migowy nie stanowi alternatywy dla napisów na żywo. Napisy na żywo powinny obejmować wszystkie treści, pytania i odpowiedzi. Podczas pierwszej debaty pytania były wyświetlane na belkach informacyjnych w połowie rundy odpowiedzi i nie były ujmowane w napisach. Utrudniało to pełny odbiór treści osobom słabosłyszącym i niesłyszącym użytkownikom języka polskiego.

INFORMACJA O DOSTĘPNOŚCI

Dodatkowo zwracamy uwagę, że jeśli program będzie emitowany na dwóch lub więcej kanałach równoległe z różnymi usługami w zakresie dostępności, na wszystkich należy zapewnić informację, gdzie będzie nadawana audycja z napisami, a gdzie z językiem migowym.

Działalność misyjna obliguje Telewizję Polską do należytego informowania społeczeństwa o tematach mających wpływ na jego funkcjonowanie. Telewizja Polska jest

zobowiązana do udostępniania swoich programów osobom z niepełnosprawnościami, w tym z dysfunkcją słuchu na podstawie Art 18a oraz Art. 21 pkt. 1a. ppkt 10 Ustawy o radiofonii i telewizji.

Przypominamy, że zgodnie z Art. 21 pkt 2 ppkt 4 w/w TVP umożliwi wszystkim środowiskom i grupom udział w życiu publicznym. Wybory prezydenckie, a w szczególności dostępność debaty prezydenckiej, są właśnie okazją do takiego udziału.

Dodatkowo Art. 21 pkt 2 ppkt 5a mówi o przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Zapewnienie dostępności debaty sprawi, że środowiska osób głuchych i słabosłyszących będą mogły na równi z innymi obywatelami Polski wziąć udział w społecznej debacie na temat swojej przyszłości i tego, jakich wyborów chcą dokonywać.

I przede wszystkim, Artykuł 32 Konstytucji RP gwarantuje, że:

nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.

W związku z tym, jako członkowie środowiska osób głuchych i słabosłyszących, uprzejmie prosimy o zapewnienie nam pełnej dostępności do debaty, zgodnie z zasadami wymienionymi powyżej.

Z poważaniem,

Bartosz Marganiec

koordynator kampanii

#dostepnytlumaczPJM

www.dostepnytlumaczpjm.pl

Organizacje wspierające:

1. Instytut Spraw Głuchych
2. Fundacja Akademia Młodych Głuchych
3. Stowarzyszenie Tłumaczy Polskiego Języka Migowego
4. Fundacja Głuchych Zacisze
5. Fundacja Cicha Tęcza
6. Fundacja Promocji Kultury Głuchych KOKON
7. Polski Związek Głuchych Zarząd Główny
8. Instytut Historii Głuchych Surdus Historicus
9. Fundacja DeafRespect
10. Fundacja Kultury bez Barrier

11. Polski Związek Głuchych Oddział Małopolski w Krakowie
12. Chorzowskie Stowarzyszenie Niesłyszących
13. Łódzki Klub Sportowy Głuchych (ŁKSG Łódź)
14. Fundacja Ukryte Marzenia
15. Ostrowieckie Stowarzyszenie Głuchych „nad Kamienną”
16. Polski Związek Głuchych Oddział Śląski
17. Fundacja Polska Bez Barier
18. Stowarzyszenie Migaj Sercem
19. Stowarzyszenie Głuchy Świat
20. Gallaudet Club
21. Koło Naukowe Języka Migowego i Kultury Głuchych
22. Polska Fundacja Osób Słabosłyszących
23. CODA Polska. Słyszące Dzieci - Niesłyszący Rodzice
24. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych AGH i ZSN
25. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych AGH i ZSN
26. Towarzystwo Tłumaczy i Wykładowców Języka Migowego GEST
27. Migaj.eu
28. Polski Związek Głuchych Oddział Łódzki
29. Spółdzielnia socjalna FADO
30. Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych
31. Fundacja Widzialni
32. Grupa niezależnych ekspertów Akces: dr hab. Agnieszka Szarkowska, dr Anna Jankowska, dr Agnieszka Walczak, dr Wojtek Figiel, Monika Szczygielska, Łukasz Stanisław Dutka
33. Dostępni.eu
34. Napisy Plus
35. Fundacja Siódmy Zmysł
36. Fundacja Pomocy Dzieciom Niedosłyszącym ECHO

Do wiadomości:

Rzecznik Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa

Pełnomocnik wyborczy: Marcelina Monika Zawisza
KW KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ROBERTA
BIEDRONIA
ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa

Pełnomocnik wyborczy: Witold Sławomir Tumanowicz

KOMITET WYBORCZY KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
KRZYSZTOFA BOSAKA
ul. Szulborska 8/40, 01-104 Warszawa

Pełnomocnik wyborczy: Krzysztof Sobolewski
KOMITET WYBORCZY KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ANDRZEJA DUDY
ul. Senatorska 27, 00-099 Warszawa

Pełnomocnik wyborczy: Michał Andrzej Kobosko
KOMITET WYBORCZY KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
SZYMONA HOŁOWNI
ul. Dobra 5/5, 00-384 Warszawa

Pełnomocnik wyborczy: Grzegorz Wójtowicz
KOMITET WYBORCZY KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
RAFAŁA TRZASKOWSKIEGO
ul. Wiejska 12A, 00-490 Warszawa

Pełnomocnik wyborczy: Mariusz Władysław Miętus
KOMITET WYBORCZY KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
WŁADYSŁAWA KOSINIAKA-KAMYSZA
ul. Erazma Ciołka 15/108, 01-445 Warszawa